

Miljösamverkan
Sverige

5. Tillsynsobjektens skyldigheter och möjligheter

Innehåll

Hänvisning till fördjupning	2
För vilka miljöbalken gäller	2
Allmänna hänsynsregler.....	2
Egenkontroll	2
Finansiering av tillsyn.....	2
Diskussionsfrågor, att diskutera med till exempel en kollega	2
Exempel att ta reda på, på din arbetsplats.....	3
Övningsuppgift	3

Hänvisning till fördjupning

För vilka miljöbalken gäller

Om miljöbalkens tillämpningsområde kan man läsa i Miljöbalkspropositionen 1997/98:45 [del-2 \(regeringen.se\)](#) i specialmotiveringen till 1 kap. 1 § på sid 7-9.

Sådant som är undantaget från bestämmelserna i 2 kap. är rimligen också undantaget från miljöbalkens tillämpningsområde och beskrivs i specialmotiveringens två sista stycken till 2 kap. 1 § på sid 13 i Miljöbalkspropositionen 1997/98:45 [del-2 \(regeringen.se\)](#).

Allmänna hänsynsregler

I specialmotiveringen till 2 kap. i miljöbalken i Miljöbalkspropositionen 1997/98:45 [del-2 \(regeringen.se\)](#) på sidorna 12-26 kan man ta del av regeringens avsikter med bestämmelserna.

Naturvårdsverket har gett ut en vägledning till de allmänna hänsynsreglerna där det både finns korta och mer omfattande beskrivningar. Vägledningen hittar du här: [Hänsynsreglerna – kapitel 2 miljöbalken \(naturvardsverket.se\)](#)

Egenkontroll

Grundläggande bestämmelser om egenkontroll finns i 26 kap. 19 § i miljöbalken och i Miljöbalkspropositionen 1997/98:45 [del-2 \(regeringen.se\)](#) på sidorna 279-280 finns regeringens författningskommentarer till bestämmelsen som inte ändrats sedan miljöbalken trädde i kraft.

Bestämmelser om egenkontroll för de som bedriver viss tillstånds- eller anmälningspliktig verksamhet finns i [förordningen 1998:901 om verksamhetsutövarens egenkontroll](#).

Mer preciserade bestämmelser rörande genomförande av mätningar och provtagningar i vissa verksamheter finns i Naturvårdsverkets föreskrifter [NFS 2000:15](#).

Naturvårdsverket tog fram en handbok i egenkontroll för 20 år sedan. Vissa tips om egenkontrollen kan ändå vara värdefulla och kan läsas i [Handbok 2001:3 ”Egenkontroll en fortlöpande process”](#).

Vid samma tidpunkt utfärdade Naturvårdsverket också ett allmänt råd om egenkontroll till 26 kap. 19 § miljöbalken och förordningen om verksamhetsutövarens egenkontroll, [NFS 2001:2](#).

På senare tid har Naturvårdsverket gett stöd och information direkt till verksamhetsutövare när det gäller egenkontroll som du hittar här: [Egenkontroll för verksamhetsutövare \(naturvardsverket.se\)](#).

Finansiering av tillsyn

I betänkandet av [Miljötillsynsutredningen, SOU 2017:63](#), finns en beskrivning av principerna för finansiering av tillsyn i avsnitt 18 på sid 295-309.

Diskussionsfrågor, att diskutera med till exempel en kollega

1. Vilka situationer har du stött på där ett tillsynsobjekt haft högre ambitioner om att skydda människors hälsa och miljön än vad som strikt krävs enligt gällande lagstiftning?
2. Hur agerar man lämpligen när ansvarig för en verksamhet/åtgärd säger att man inte bedriver någon egenkontroll eftersom ingen myndighet har krävt detta?

3. Vilka formella svårigheter kan det finnas för en ansvarig för en verksamhet/åtgärd att genomföra förbättringar för att minska störningar/påverkan för människors hälsa och miljön?

Exempel att ta reda på, på din arbetsplats

1. Vilken information ger din myndighet till alla de ansvariga för verksamheter/åtgärder som syftar till att förklara vilka skyldigheter de har när det gäller att följa miljöbalkens regelverk?
2. Agerar din myndighet på något sätt för att inspirera ansvariga för verksamheter/åtgärder att genomföra miljöförbättringar?

Övningsuppgift

Vilka hinder eller svårigheter i miljölagstiftningen finns för en verksamhetsutövare som vill genomföra omfattande miljöförbättringar i sin verksamhet?

Exempel på svar finns i separat dokument som du hittar sist bland utbildningens olika avsnitt.